

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

SO-III.431.14.2020

Olsztyn, 18 grudnia 2020 r.

**Pan
Cezary Łachmański
Burmistrz Miasta Pasym
12-130 Pasym**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w trybie zdalnym w Urzędzie Miasta i Gminy w Pasymiu, ul. Rynek 8, 12-130 Pasym, NIP 7450004384, REGON 000538314.

W okresie objętym kontrolą oraz w czasie prowadzenia kontroli funkcję Burmistrza Miasta Pasym sprawował Pan Cezary Łachmański, który objął to stanowisko 8 grudnia 2014 r.

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- 1) Magdalena Michalczewska – starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 69/2018 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli z 29 października 2020 r. nr FK-IV.0030.338.2020 wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego;
- 2) Maciej Jurzyński – starszy inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolnego, posługujący się legitymacją służbową nr 3/2020 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli z 9 listopada 2020 r. nr FK-IV.0030.359.2020 wydanego przez Wicewojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Kontrolę rozpoczęto 9 listopada 2020 r., a zakończono 27 listopada 2020 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 3/2020.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: realizacja przez Urząd Miasta i Gminy w Pasymiu zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze dowodów osobistych i ewidencji ludności;
- okres objęty kontrolą: 1 października 2019 r. – 30 września 2020 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464) w związku z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2020 r. poz. 332 ze zm.) i art. 4 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2019 r. poz. 1397 ze zm.).

Zadania objęte kontrolą należały do zakresu działania Urzędu Stanu Cywilnego w Pasymiu (dalej jako USC). Osobami bezpośrednio odpowiedzialnymi za realizację tych zadań byli:

- Pani Danuta Marczuk - Kierownik USC, podlegająca służbowo Burmistrzowi Miasta Pasym, która została upoważniona do udzielania wyjaśnień w trakcie kontroli;
- Pani Anna Sikora - inspektor w Urzędzie Stanu Cywilnego, podlegająca służbowo Kierownikowi USC, realizująca zadania wynikające z ustawy o ewidencji ludności, jak również w zakresie działalności gospodarczej i zezwoleń, handlu, usług oraz zdrowia.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

I. Realizacja zadań w zakresie dowodów osobistych

1. Wydawanie dowodów osobistych

Badaniem objęto 30 z 225 spraw wydania dowodu osobistego, co stanowiło 13,33% wszystkich spraw w tym zakresie. W badanej próbie ustalono następujące przyczyny złożenia wniosków:

- upływ terminu ważności – 17 przypadków,
- utrata dowodu – 7 przypadków,
- zmiana danych zawartych w dowodzie – 2 przypadki,
- pierwszy dowód – 3 przypadki,
- uszkodzenie dowodu – 1 przypadek.

Z ustaleń kontroli wynika, że wnioski były składane i realizowane zgodnie z przepisami ustawy o dowodach osobistych oraz rozporządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 stycznia 2015 r. i z 7 stycznia 2020 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego. W przypadku, gdy wnioskodawca przedkładał dotychczasowy dowód osobisty, adnotacja o sposobie ustalenia tożsamości na ogół brzmiała: „PESEL, RDO i dowód osobisty”, co jest niezgodne z § 8 ust. 1 i 2 (a przed 12 stycznia 2020 r. - § 9 ust. 1 i 2) rozporządzenia (uchybiecie). We wskazanym przypadku podstawą do ustalenia tożsamości wnioskodawcy jest bowiem wyłącznie przedłożony dotychczasowy dowód osobisty. Dopiero jeżeli osoba nie posiada dotychczasowego dowodu osobistego albo ważnego paszportu, organ gminy ustala tożsamość na podstawie danych zawartych w dostępnych rejestrach publicznych. Stwierdzone uchybiecie nie wywołało jednak negatywnych skutków.

Badanie kontrolne w powyższym zakresie wykazało również nieprawidłowość w sprawie o numerze 2817043/2020/7162094/01 – niepoprawnie zarejestrowano w Rejestrze Dowodów Osobistych (RDO) przyczynę ubiegania się o wydanie dowodu osobistego („Upływ terminu zawieszenia dowodu”), ponieważ dotychczasowy dowód osobisty został unieważniony z powodu „Upływu terminu ważności” i taka też powinna być przyczyna wydania nowego dokumentu tożsamości. Kierownik USC wyjaśnił, że: „*podczas realizacji wniosku o wydanie dowodu osobistego (...) pracownik w trakcie wprowadzania wniosku o wydanie dowodu do systemu RDO omyłkowo zaznaczył błędny powód ubiegania się o wydanie DO. Wysłano zlecenie do MSW celem poprawienia tych danych jednakże system nie zezwala do dokonania takich poprawek*”. Osobą odpowiedzialną jest pracownik przyjmujący wniosek, który powinien dokonać weryfikacji prawidłowości danych zawartych we wniosku i w razie potrzeby skorygować te dane wprowadzając do RDO prawidłową informację. Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą rozbieżnością danych w rejestrze w zakresie przyczyny unieważnienia dotychczasowego dowodu i wydania nowego dokumentu tożsamości.

W pozostałych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień. Wnioski zostały złożone i zrealizowane zgodnie z przepisami ustawy o dowodach osobistych oraz ww. rozporządzeń. Za osoby małoletnie wniosek składał i podpisywał jeden z rodziców. W przypadku wniosku składanego przez rodzica o wydanie dowodu osobistego małoletniemu pracownik zamieszczał także na wniosku stosowną adnotację o danych rodzica składającego wniosek.

Ponadto ustalono, że dowody osobiste wydawano wnioskodawcom wyłącznie za pokwitowaniem na formularzu zgodnym ze wzorem określonym w przepisach wykonawczych do ustawy. Osoba odbierająca dowód składała czytelny podpis na formularzu odbioru. Za małoletnich dowód odbierał rodzic, który złożył wniosek, ewentualnie sam małoletni, jeżeli miał ukończone 13 lat. Z informacji przekazanych przez jednostkę kontrolowaną wynika, że dowody osobiste nieodebrane w ciągu 6 miesięcy od dnia ich wystawienia są przechowywane zgodnie z art. 62 ust. 4 pkt 2 ustawy o dowodach osobistych, tj. w kopertach dowodowych wnioskodawców. Spersonalizowane dowody i dokumentacja związana z dowodami osobistymi są zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych, utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem. Przechowywane są w pomieszczeniu, które jest zamykane, a dostęp do niego mają wyłącznie osoby upoważnione.

2. Unieważnianie dowodów osobistych

Badaniu poddano 26 przypadków unieważnień dowodów osobistych (17 z powodu upływu terminu ważności dowodu, 2 z powodu zmiany danych zawartych w dowodzie, 6 z powodu utraty dowodu, 1 z powodu uszkodzenia dowodu). Na podstawie powyższej próby stwierdzono jedną nieprawidłowość w zakresie rejestracji w RDO daty unieważnienia dowodu osobistego. Dokument ... został unieważniony z datą 13.08.2020 r. zamiast z dniem odbioru nowego dowodu osobistego, tj. z dniem 06.08.2020. Powyższa nieprawidłowość powstała na skutek niedopatrzania i niewystarczającej rzetelności pracownika podczas rejestracji danych w RDO. Ww. nieprawidłowość, która skutkowałą rejestracją w RDO błędnych danych w zakresie daty unieważnienia dowodu osobistego została usunięta w trakcie kontroli poprzez korektę zapisów w RDO.

W pozostałych przypadkach dotyczących konieczności unieważnienia dowodu osobistego nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień. Dowody zostały unieważnione zgodnie z ustawą. W przypadku utraty dowodu podstawą unieważnienia było pisemne zgłoszenie utraty. Utracony dowód był unieważniany z dniem zgłoszenia utraty. W przypadku złożenia wniosku o wydanie nowego dowodu osobistego z powodu uszkodzenia (bez pisemnego zgłoszenia) dowód osobisty był unieważniany z dniem odbioru nowego dokumentu.

3. Udostępnianie danych z RDO i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi

Badaniem objęto wszystkie 5 spraw wszczętych w okresie objętym kontrolą (teczka USC.5345.3. „Udostępnianie danych D.O.” – sprawy z 2019 r. nr 6 i 7; z 2020 r. nr 1, 2 i 3).

Analiza dokumentacji wykazała, iż wszystkie zbadane wnioski pochodziły od podmiotów realizujących zadania publiczne, zwolnionych od opłaty za udostępnienie danych lub dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. W kręgu wnioskodawców znalazły się organy Policji oraz polski konsulat. Wszystkie zbadane wnioski zostały złożone na właściwych formularzach i należycie uzasadnione. Odpowiedzi na wnioski udzielono terminowo, a dane lub dokumenty udostępniano wyłącznie w żądanych zakresie. W przypadku wniosku złożonego w formie elektronicznej (konsulat za pośrednictwem MSZ), na elektroniczną skrzynkę podawczą Urzędu na e-PUAP (sprawa nr USC.5345.3.6.2019), odpowiedzi udzielono w tej samej formie.

Przy realizacji tego zadania stwierdzono jednak nieprawidłowość, tj. w sprawie nr USC.5345.3.2.2020 i nr USC.5345.3.3.2020 udostępniono dane na wniosek podpisany przez Naczelnika Wydziału Kryminalnego KPP w Szczytnie, bez wskazania, czy też załączenia dokumentu (upoważnienia) potwierdzającego, iż działa w imieniu organu, tj. Komendanta Policji w Szczytnie. Przepis art. 66 ust. 3 pkt 2 ustawy o dowodach osobistych mówi wprost, iż dane

z RDO i dokumentacji dowodowej udostępnia się organom Policji. Organem takim nie jest naczelnik wydziału, dlatego też wnioski o udostępnienie danych w obszarze dowodów osobistych powinien być podpisany przez komendanta powiatowego lub też osobę przez niego upoważnioną. Z wyjaśnień kierownika USC wynika, iż podczas rozmowy telefonicznej z pracownikiem prowadzącym sprawę ustalono, że ww. wnioskodawca posiadał stosowne upoważnienie komendanta do działania w tym zakresie, które jednak nie dostarczono do organu gminy. Podczas trwania kontroli do dokumentacji zostały za to dołączone wnioski podpisane przez Komendanta Powiatowego Policji w Szczytnie.

II. Realizacja zadań w zakresie ewidencji ludności

1. Rejestracja miejsca pobytu obywateli polskich i cudzoziemców

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Miasta i Gminy w Pasymiu złożono 180 zgłoszeń meldunkowych (w tym 103 zgłoszeń pobytu stałego, 41 zgłoszeń pobytu czasowego, 32 zgłoszenia wymeldowania z pobytu stałego, 2 zgłoszenia wymeldowania z pobytu czasowego i 2 zgłoszenia wyjazdu poza granice RP). Badaniu poddano 25 wybranych zgłoszeń (13,88% wszystkich spraw), w tym 15 zgłoszeń pobytu stałego, 9 zgłoszeń pobytu czasowego i 1 zgłoszenie wyjazdu zagranicznego.

Ustalono, że wszystkie zbadane zgłoszenia zostały złożone w formie pisemnej, na obowiązujących formularzach i podpisane przez osoby uprawnione. Dane adresowe wynikające ze zgłoszeń zostały poprawnie zarejestrowane w rejestrze PESEL, za wyjątkiem zgłoszenia pobytu stałego dot. ..., dokonanego drogą elektroniczną. Zgłoszenie wpłynęło na elektroniczną skrzynkę podawczą urzędu w dniu 20.04.2020 r., natomiast rejestracji dokonano w dniu 21.04.2020 r. Skutkowało to zasileniem zbiorów niepoprawnymi danymi oraz zmniejszeniem ich referencyjności. Wyjaśnienia złożone przez kierownika USC wskazują, że pracownik rejestrujący dane omyłkowo wprowadził do systemu nieprawidłową datę zameldowania na pobyt stały. Powyższy błędny zapis został jednak skorygowany.

Jednocześnie przeprowadzona analiza wykazała, że w jednym zgłoszeniu pobytu stałego w rubryce „kraj urodzenia” wpisano Szczytno, a w jednym zgłoszeniu pobytu czasowego rubryka ta pozostała niewypełniona. Pracownik przyjmujący zgłoszenia nie zobowiązał osób zgłaszających pobyt do poprawienia lub uzupełnienia zgłoszeń w tym zakresie. Jak wyjaśnił kierownik USC, wynikało to z niedopatrzania pracownika. Powyższe błędy stanowiły uchybienia, które nie miały wpływu na poprawność rejestracji danych adresowych i nie wywołały negatywnych skutków.

2. Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL

Badaniem objęto 25 z 73 spraw w zakresie udostępniania danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL (teczka USC.5345.2. „Udostępnianie danych” – sprawy z 2019 r. nr 71, 73, 75, 77, 79, 81, 83, 85, 87 i 89; z 2020 r. nr 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28 i 30), czyli 34,24% wszystkich spraw.

Dokonane ustalenia wskazują, że w 21 zbadanych sprawach wnioski zostały złożone przez podmioty realizujące zadania publiczne (komornicy sądowi), na prawidłowo wypełnionym formularzu urzędowym, po wykazaniu przesłanki udostępnienia danych wynikającej z art. 46 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności.

W 4 sprawach (nr 89 z 2019 r. i nr 2, 26 i 30 z 2020 r.) wnioski o udostępnienie danych zostały

osoby fizyczne. Jako potrzebę uzyskania danych wskazały lakonicznie „sporządzenie aktu poświadczenia dziedziczenia” (3 sprawy) albo „sprawę dziedziczenia” (1 sprawa). Wnioskodawcy nie załączyli do wniosków żadnych dokumentów potwierdzających ich interes prawny w uzyskaniu danych, co stanowiło nieprawidłowość. Na mocy art. 46 ust. 2 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności obowiązek wykazania interesu prawnego w uzyskaniu danych spoczywa na wnioskodawcy, a nie na organie udostępniającym dane. W dokumencie „Zbiornicze zestawienie odpowiedzi na pytania dotyczące problematyki udostępniania danych”, przekazanym do organów gmin województwa warmińsko-mazurskiego za pismem z 4 czerwca 2019 r. nr SO-III.620.31.2019.MM, w odpowiedzi na pytanie „Czy do wniosku o udostępnienie danych niezbędnych do sporządzenia aktu dziedziczenia wnioskodawca powinien dostarczyć dokumenty potwierdzające interes prawny, czy wystarczy uzasadnienie we wniosku?” Departament Spraw Obywatelskich MSWiA wskazał, że „wniosek o udostępnienie danych nie poparty żadną dokumentacją, w którym potrzeba uzyskania wnioskowanych danych uzasadniana jest koniecznością sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia, nie potwierdza w sposób należyty interesu prawnego w uzyskaniu tychże danych. Dokumentem, który w analizowanym stanie faktycznym, potwierdzać będzie uprawnienie strony do uzyskania wnioskowanych danych, będzie np. kopia aktu zgonu osoby, po której zamierza się sporządzić akt poświadczenia dziedziczenia lub wszcząć sądowe postępowanie w sprawie nabycia spadku oraz dokumenty potwierdzające, że wnioskodawca lub osoba poszukiwana należą do kręgu podmiotów uprawnionych do dziedziczenia po spadkodawcy”. W przedmiotowych sprawach do wniosków powinny być zatem załączone kopie dokumentów, które potwierdzają uprawnienie wnioskodawców do uzyskania wnioskowanych danych. Kierownik USC wyjaśnił, że pracownik nie żądał dodatkowych dokumentów, ponieważ interes prawny wnioskodawców w uzyskaniu danych potwierdzał samodzielnie na podstawie wylegitymowania wnioskodawcy i określenia pokrewieństwa wnioskodawcy z osobą zmarłą, a także na podstawie posiadanych rejestrów. Trzeba jednak zauważyć, że pracownik nie był do tego zobligowany, ponieważ obowiązek wykazania (udowodnienia) interesu prawnego zgodnie z art. 46 ust. 2 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności ciąży na wnioskodawcy. Ponadto pracownik nie udokumentował w aktach dokonanych ustaleń (np. w formie notatki). Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą udostępnieniem danych podmiotom, które nie wykazały w tym interesu prawnego, aczkolwiek z udzielonych wyjaśnień wynika, że osoby te były uprawnione do uzyskania danych, co organ ustalił samodzielnie na podstawie posiadanych rejestrów.

Ponadto w jednym przypadku (sprawa nr USC.5345.2.89.2019) organ udzielił odpowiedzi z rejestru mieszkańców pomimo, że wnioskodawca wnioskował o udostępnienie danych z rejestru PESEL. Nieprawidłowość powstała w wyniku omyłki pracownika realizującego wniosek i skutkowałą udostępnieniem danych z niewłaściwego rejestru.

Ponadto we wszystkich zbadanych wnioskach stwierdzono uchybienie dotyczące nie wypełnienia sekcji dla urzędnika. Jak wynika z wyjaśnień udzielonych przez kierownika USC, powyższe było spowodowane niedopatrzeniem pracownika. Nie miało to jednak wpływu na prawidłowość realizacji złożonych wniosków.

Ponadto ustalono, że we wszystkich zbadanych sprawach dane udostępniano wyłącznie w żądanym zakresie, bez zbędnej zwłoki, najpóźniej w 14 dniu licząc od dnia wpływu wniosku do organu gminy.

3. Postępowania administracyjne w sprawach meldunkowych

W okresie objętym kontrolą Burmistrz Miasta Pasyw wszczął 6 postępowań administracyjnych dotyczących obowiązku meldunkowego. Analizie poddano akta 4 wybranych spraw: z 2019 r. nr 8, 10, 12; z 2020 r. nr 1. Przedmiotem wszystkich zbadanych postępowań było wymeldowanie. Postępowania zostały wszczęte na wniosek uprawnionych podmiotów.

Analiza akt wykazała, że organ gminy Pasyw zawiadamiał strony o wszczęciu postępowania, pouczając o wynikającym z art. 41 k.p.a. obowiązku informowania o każdej zmianie adresu oraz prawidłowo wskazując datę wszczęcia postępowania. Wezwania świadków i stron zawierały elementy wymienione w art. 54 k.p.a. Z czynności dowodowych pracownik organu sporządzał prawidłowe protokoły zawierające obligatoryjne elementy przewidziane w art. 68 i 69 k.p.a. Ponadto o terminach i miejscach czynności dowodowych w postaci przesłuchania świadków i oględzin lokalu organ co do zasady informował strony zgodnie z art. 79 § 1 k.p.a., jednocześnie pouczając o prawie do czynnego udziału w czynności (art. 79 § 2 k.p.a.).

W wydanych decyzjach prawidłowo powołano podstawę rozstrzygnięcia, tj. art. 35 ustawy o ewidencji ludności oraz art. 104 k.p.a. (decyzje o wymeldowaniu) albo art. 105 § 1 k.p.a. (decyzja umarzająca postępowanie). Decyzje zawierają wszystkie elementy obligatoryjne wymienione w art. 107 § 1 k.p.a.

Organ przestrzegał terminów przewidzianych w art. 35 k.p.a., a w przypadku niemożności załatwienia sprawy w terminie dwumiesięcznym (3 sprawy) zawiadomił strony na podstawie art. 36 § 1 wskazując przyczyny zwłoki, podając nowy termin załatwienia sprawy i pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. Ponadto w aktach założono i zaktualizowano metryki spraw.

Jednocześnie kontrola wykazała następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1) W sprawie nr USC.5343.1.8.2019 organ nie dokonał ustaleń w zakresie możliwości uznania za skutecznie doręczone przesyłek zagranicznych kierowanych do strony wymeldowywanej, fizycznie nieodebranych przez adresata. Skutkuje to brakiem możliwości uznania, że zgodnie z art. 10 § 1 k.p.a. zainteresowany miał zapewniony czynny udział w każdym stadium postępowania (nieprawidłowość). Stronie wymeldowywanej doręczono fizycznie (na adres zagraniczny) tylko zawiadomienie o wszczęciu postępowania. Kolejne pisma wróciły do organu nieodebrane. Równocześnie organ wysyłał pisma do strony na adres zameldowania, ale wracały nieodebrane po awizowaniu. Jedynie decyzja wysłana na adres zameldowania została odebrana przez osobę oznaczoną jako dorosły domownik adresata. Jednakże z akt sprawy nie wynika, że odbierający pismo rzeczywiście mieszka pod tym adresem, ponadto na zwrotce jest adnotacja, że pismo wydano na innej ulicy. Zatem pracownik organu błędnie przyjął skutek doręczenia.

Ponadto w ww. sprawie jeden ze świadków nie stawił się na wezwanie organu i nie złożył zeznań. Odstąpiono od ponownego wezwania świadka i jego ukarania na podstawie art. 88 § 1 k.p.a., ponieważ – jak wskazał kierownik USC – zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do podjęcia rozstrzygnięcia w sprawie. Ponadto świadek usprawiedliwił telefonicznie swoje niestawiennictwo. Jednak czynność ta przez niedopatrzenie pracownika nie została udokumentowana w aktach sprawy (uchybienie). Zgodnie z art. 72 § 1 k.p.a. czynności organu, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności. Skutkiem uchybienia jest brak w aktach informacji o przyczynie odstąpienia od ukarania świadka.

Decyzja w sprawie została wydana w terminie wyznaczonym przez organ w trybie art. 36 § 1 k.p.a., jednak nastąpiło to prawie 2 miesiące po zakończeniu postępowania wyjaśniającego (nieprawidłowość). Nawet uwzględniając czas oczekiwania organu na zwrot potwierdzeń odbioru korespondencji kierowanej do stron, należy przyjąć, że organ nie zapewnił zakończenia postępowania bez zwłoki. Skutkowało to naruszeniem zasady szybkości postępowania wyrażonej w art. 12 § 1 k.p.a. Zgodnie z wyjaśnieniem kierownika USC przyczyną niewydania decyzji w szybszym terminie było natężenie obowiązków na stanowisku ewidencji ludności.

2) W sprawie nr USC.5343.1.12.2019 organ połączył czynności dowodowe (przesłuchania świadków, oględziny budynku) z dwoma innymi postępowaniami o wymeldowanie wszczętymi na żądanie tego samego podmiotu, ale dotyczącymi innych dorosłych osób. Z akt nie wynika, aby organ zastosował art. 62 k.p.a., tzn. wszczął i prowadził we wszystkich tych sprawach jedno postępowanie. W tej sytuacji dla każdej sprawy powinien sporządzić odrębne protokoły z czynności. Niesporządzenie odrębnych protokołów w wyniku błędnej oceny dopuszczalności takiego działania w realiach ww. sprawy stanowi uchybienie, które nie wywołało następstw dla prowadzonego postępowania.

Jednocześnie stwierdzono, że czynności przesłuchania świadków i oględzin budynku w ww. sprawie przeprowadzono przed uprawomocnieniem się orzeczenia sądu o wyznaczeniu kuratora dla nieobecnej strony postępowania, nie zapewniając możliwości udziału kuratorowi w tych czynnościach. Jest to równoznaczne z pobawieniem strony czynnego udziału w postępowaniu dowodowym (nieprawidłowość). Skutkiem jest wadliwość postępowania dająca podstawę do jego wznowienia na podstawie art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. Kierownik USC wyjaśnił, że kurator strony będący pracownikiem miejscowego ośrodka pomocy społecznej był w stałym kontakcie z urzędem. Informował, że zna osobiście stronę i wie, że przebywa ona za granicą. Nie zmienia to jednak faktu, że ww. czynności mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy zostały w wyniku błędu pracownika przeprowadzone przedwcześnie, z naruszeniem art. 10 § 1 k.p.a.

Nadmienić należy, że na egzemplarzu decyzji znajdującym się w aktach sprawy widnieje odręcznie wpisana data oraz nazwisko i imię kuratora strony nieobecnej. Z wyjaśnień kierownika USC wynika, że jest to potwierdzenie odbioru decyzji. Należy w związku z tym wskazać, że przepis art. 46 § 1 k.p.a. nie wymaga odrębnego dokumentu dla potwierdzenia doręczenia pisma adresatowi. W przypadku doręczenia przez pracownika w siedzibie organu można dopuścić pokwitowanie odbioru na egzemplarzu pisma znajdującym się w aktach sprawy. Jednak w takim przypadku z adnotacji na piśmie powinno wyraźnie wynikać, że jest to potwierdzenie doręczenia oraz w jaki sposób ono nastąpiło.

3) W sprawach nr USC.5343.1.8.2019 i USC.5343.1.12.2019 w protokołach przesłuchania świadków skreślono wzmiankę o prawie odmowy zeznań i odpowiedzi na pytania w zakresie określonym art. 83 k.p.a. Z wyjaśnień kierownika USC wynika, że świadkowie zostali uprzedzeni w ww. zakresie, jednak pracownik omyłkowo wykreślił wzmiankę (uchybienie). Wskazany błąd nie wywołał skutków.

4) Jako uchybienie należy uznać skierowanie w sprawie USC.5343.1.12.2019 zawiadomienia o zakończeniu postępowania wyjaśniającego i decyzji jednocześnie do strony nieobecnej na adres, pod którym ona nie przebywa i nie odbiera korespondencji, oraz do jej kuratora. W sytuacji, gdy strona nieobecna ma wyznaczonego przez sąd przedstawiciela, organ powinien kierować pisma wyłącznie do przedstawiciela (art. 40 § 1 k.p.a.). Natomiast w sprawie nr USC.5343.1.1.2020 pisma do strony wymeldowywanej były wysłane równocześnie na dwa

adresy, tj. adres aktualnego miejsca pobytu oraz adres zameldowania na pobyt stały, pod którym strona nie przebywa i nie odbiera korespondencji. Kierowanie pism również na adres zameldowania jest w takim przypadku działaniem niecelowym oraz generuje niepotrzebne koszty przesyłki pocztowej. Przyczyną powyższych uchybień była omyłka czy błędna ocena pracownika co do zasadności takiego doręczenia.

5) W zawiadomieniach o zakończeniu postępowania wyjaśniającego informowano strony tylko o możliwości zapoznania się z aktami sprawy w wyznaczonym terminie (uchybiecie). Uwzględniając etap postępowania, zgodnie z art. 10 § 1 k.p.a., organ powinien był również wskazać, że strony mogą wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań (złożyć końcowe oświadczenie) przed wydaniem decyzji. Powyższy brak był spowodowany niedopatrzeniem pracownika podczas redagowania treści zawiadomienia. W ocenie organu kontroli nie wywołał następstw dla kontrolowanych spraw.

6) W decyzjach umieszczono odcisk pieczęci urzędowej Burmistrza Miasta Pasym z herbem gminy Pasym, a nie z wizerunkiem orła białego (uchybiecie). Zgodnie z art. 16c ust. 2 zdanie drugie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1509) odcisk pieczęci z herbem nie może być umieszczany na dokumentach urzędowych w sprawach z zakresu administracji rządowej. Dlatego na decyzjach w sprawach meldunkowych organ gminy może umieszczać wyłącznie odcisk pieczęci urzędowej z wizerunkiem orła ustalony dla godła RP. Błąd powstał w wyniku omyłki pracownika sporządzającego decyzje. Stwierdzone uchybiecie nie wywołało skutków w zakresie poprawności wydanych rozstrzygnięć.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny, wnoszę o:

1. Zapewnienie każdorazowo dokładnej weryfikacji poprawności danych rejestrowanych w RDO w zakresie przyczyny wydania oraz daty unieważnienia dowodu osobistego.
2. Udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych albo dokumentacji związanej z dowodami osobistymi wyłącznie na wnioski podpisane przez komendanta policji bądź pracownika działającego z jego upoważnienia.
3. Zapewnienie weryfikacji czy przedłożone zgłoszenia meldunkowe zawierają wszystkie wymagane przepisami prawa dane oraz podejmowanie działań w celu uzupełnienia brakujących danych w zgłoszeniach.
4. Załatwianie wniosków o udostępnienie danych z ewidencji ludności z zachowaniem zasad określonych w ustawie o ewidencji ludności i w k.p.a., zwłaszcza w zakresie konieczności wykazania przez wnioskodawcę interesu prawnego w uzyskaniu danych osoby, której wniosek dotyczy, oraz udostępnianie danych z właściwego rejestru.
5. Zapewnienie prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach obowiązku meldunkowego zgodnie ze wszystkimi przepisami prawa procesowego określonymi w k.p.a., z uwzględnieniem uwag organu kontroli zawartych części II pkt 3 niniejszego wystąpienia.
6. Umieszczanie w decyzjach wydanych w sprawach meldunkowych odcisku pieczęci urzędowej Burmistrza Miasta Pasym z wizerunkiem orła białego.

Proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych

nieprawidłowości i uchybień oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki